

Ako naložiť s odpadom z našich domácností?

Vážení občania,

cieľom tohto materiálu je zvýšiť informovanosť obyvateľov obce, aby bolo úplne jasné, ako majú s odpadom zo svojich domácností naložiť.

Chceme Vám ponúknuť prierez problematiky v odpadovom hospodárstve, ako nakladať s komunálnym odpadom, doteraz známymi komoditami separovaného zberu, ale aj s tými, ktoré časom v zmysle platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve pribudnú.

Veríme, že tieto informácie plne využijete v praxi a svojim správnym prístupom k separácii odpadu prispejete k naplneniu dvoch hlavných cieľov:

- 1. Pomôcť k ochrane a tvorbe životného prostredia*
- 2. Znížiť množstvo pevného komunálneho odpadu končiaceho na skládkach odpadu a tým aj znížiť náklady na ich likvidáciu*

Čo je odpad?

Opadom nazývame všetko, čo sa nám zdá nepotrebné a chceme to odstrániť. Čo je pre niekoho odpadom, môže byť pre niekoho hodnotným zdrojom (vstupnou surovinou). Jeho opätovné využitie – recyklácia šetrí prírodné zdroje, znižuje spotrebu energie, znižuje znečistenia prostredia, v ktorom žijeme.

Neuvážené nakladanie s odpadmi zaťažuje životné prostredie, či už priamo zamorením pôdy, vody, vzduchu, skládkami a spaľovňami, či nepriamo zvýšenou ťažbou surovín, vyplytvanou energiou, či nárastom zbytočnej dopravy.

Množstvo vyprodukovaných odpadov v priemyselných krajinách neustále narastá. Slovensko tiež nie je výnimkou. Na jedného obyvateľa u nás pripadá asi 320 kg tuhého komunálneho odpadu za rok. Navyše ku každému kilogramu domového odpadu treba prirátat ďalších 14 kg priemyselného odpadu a 1 kg nebezpečného odpadu, ktoré vznikli pri jeho výrobe.

Odpady a ich rozdelenie

Organický odpad

- tvorí takmer polovicu komunálneho odpadu. Zaraďujeme sem zeleninové a ovocné zvyšky, záhradný odpad, zeleň, zvyšky jedál atď.

Tento odpad väčšinou končí v odpadkových nádobách a je vyvezený na skládky odpadov. Tu je však značne nebezpečný, pretože pri jeho rozklade bez prítomnosti kyslíka vznikajú nebezpečné chemické látky ohrozujúce zdravie človeka. Skládkové plyny (metán a oxid dusný) tiež nepriaznivo pôsobia na atmosféru - rast skleníkového efektu a následného otepľovania klímy.

Najvhodnejšie ekonomicky aj ekologicky je tento druh odpadu kompostovať a premieňať na hnojivo.

Papier

- tvorí asi 20% odpadu. Je možné ho v plnej miere recyklovať.

Sklo

- tvorí asi desatinu vyhodeneného odpadu. Asi len 1 z 20 fliaš na Slovensku je dnes recyklovaná, hoci recyklácia je pomerne jednoduchá.

Plasty

- tvoria svojou hmotnosťou menej než 8% odpadu, no objemovo oveľa viac. To je dôležité najmä na skládkach, kde je objem dôležitejší ako hmotnosť. Sú vyrábané väčšinou z neobnoviteľnej ropy, ktorej zásoby sa odhadujú na 40 rokov. Biologický rozklad plastov v prírode či na skládkach je dlhodobý, trvá niekoľko desiatok rokov. Pri spaľovaní niektorých plastov unikajú do ovzdušia škodlivé látky.

Kovy

- tvoria takmer 5% komunálneho odpadu a sú vo väčšej miere recyklované, aj vďaka finančnej náročnosti výroby a obmedzenosti zdrojov. Ich výroba je energeticky veľmi náročná a ich ťažba značne poškodzuje prírodu.

Nebezpečné odpady

- tvoria približne iba 1%, ale ohrozujú kvalitu zdravia ľudí. Patria sem rôzne chemikálie a zlúčeniny, ktoré v určitej forme ohrozujú zdravie organizmov a kvalitu prostredia. V dnešnej dobe už vieme recyklovať z nebezpečných odpadov akumulátory, žiarivky, výbojky a i.

Ako teda naložiť s odpadom v domácnosti?

Môžeme povedať, že čím viac sme „vyspelí“, tým viac vyhadzujeme. Hlad po najnovších spotrebných tovaroch produkuje celé cintoríny veľmi zložitých a potenciálne nebezpečných produktov, ako sú práčky, mikrovlnky, televízory, panvice silikónové a teflónové, počítače či chladničky.

V haldách odpadu prichádzame o dôležité materiály, ktoré by sa dali opätovne využiť a zároveň míňame energiu na výrobu nových tovarov. Je to nerozumné ale zatiaľ „výhodnejšie“.

Jednoduchým algoritmom ako by sme mali vo všeobecnosti nakladať s odpadmi by mohol byť: **minimalizuj, opätovne používaj, recykluj a hospodárne a ekologicky likviduj!**

Za účelom splnenia tohto cieľa zabezpečujeme aj v našej obci separovaný zber odpadu pre občanov.

Papier

Čo triedime?

- kancelársky papier
- knihy a zošity
- obalový papier
- kartónový papier
- noviny a časopisy
- farebné papierové obaly

Čo netriedime?

- tetrapakové obaly (od mlieka, džúsov – pripravujeme zber týchto obalov prostredníctvom základných škôl)
- papier s fóliovitým povrchom
- papier silno znečistený farbou a tukom

Kam s papierovým odpadom?

- papierový odpad uložte do kontajnerov na papier /kontajner za KD a pred OcÚ/

Sklo

Čo triedime?

- biele a farebné sklenené fľaše
- poháre
- sklo z okenných tabúl

Čo netriedime?

- porcelán
- drôtené sklo
- ostatné súčasti fliaš (kovové a plastové uzávery, zátky, zvyšky obsahu vo fľaši)

Kam s odpadovým sklom?

- odpadové sklo uložte do kontajnerov na sklo /kontajner za KD a pred OcÚ/

Plasty

Čo triedime?

- plastové fľaše rôznych farieb (do minerálok, koly a pod.) vrátane ich uzáverov
- plastové vrecká, tašky, vrecia, fólie
- obaly z čistiacich a hygienických prostriedkov (aviváží, šampónov, sprchových gélov a pod.)

Čo netriedime?

- tvrdé plasty (plastové stoličky a pod.)
- plastové fľaše znečistené chemikáliami, olejom a pod.

Kam s plastovým odpadom?

- plastový odpad uložte do kontajnerov na plasty /kontajner za KD a pred OcÚ/
- plastový odpad aj do vriec v každej domácnosti

☑ **Plastové fľaše pred vložením do kontajnera otvorte, zošliapnite a znovu zatvorte, aby sa zmenšil ich objem!**

Kovový odpad

Čo triedime?

- staré železo, plech
- hliník, staré hliníkové konštrukcie
- ostatné neželezné kovy

- farebné kovy
  - alobal, vrchnáky jogurtov a smotany
  - plechovky z nápojov a konzervy
-
- elektrické a elektronické spotrebiče sa zbierajú zvlášť

Rastlinný odpad

Čo triedime?

- rastlinný odpad zo záhrad (konáre, listy, tráva)
- kuchynské zvyšky (šupky zo zeleniny, ovocia a pod.)

Čo netriedime?

- rastlinný odpad zmiešaný s inými materiálmi

Kam s rastlinným odpadom?

- rastlinný odpad kompostujte vo svojich záhradách

Nebezpečný odpad, opotrebované pneumatiky

- zber vo dvore obecného úradu

Objemný – nadrozmerný odpad.

- zbiera obec dva krát v roku do kontajnerov